

MET LEGE HANDEN

C. M. v. d. Berg-Akkerman

Het is eerste kerstdag, een vreemde dag voor Johan en Dicky Vogel. Het is geen zondag en toch ook geen gewone dag. Het is stil op straat, daarom zijn Johan en Dicky ook maar binnengekomen, nu spelen zij in de huiskamer bij moeder. Ze hebben de kist met blokken tevoorschijn gehaald, met die blokken bouwen ze nu huizen en torens en tusslotte zelfs een fijne tunnel. Zodra deze klaar is, laat kleine Dicky z'n spoorreintje met luid getoeter onder dit gewelf doorrijden. Hij doet dit echter zo onhandig, dat het met veel geduld gebouwde kunstwerk plotseling omstort! Met schrik in zijn oogjes kijkt Dicky naar Johan. Nu zal hij boos zijn denkt hij, maar zijn broertje reageert niet, suffig en verveeld blijft hij voor zich uit zitten staren. Soms gaan bijna onmerkbaar zijn ogen naar moeder, die in de hoek van de kamer achter een trapnaaimachine zit. Ze bemoeit zich helemaal niet met de jongens, al haar aandacht heeft ze geconcentreerd op het naaiwerk. Ze wil het werk waaraan ze bezig is, zo spoedig mogelijk afhebben. Dan heeft ze weer geld verdiend en geld kan ze altijd gebruiken. Ze denkt er geen moment aan dat het kerstfeest is, ze gebruikt deze dag als iedere werkdag.

Johan vindt dat niet prettig, het hindert hem. Hij is de oudste en hij heeft betere herinneringen. Bij andere mensen is er nu feest in huis, daar branden kaarsen . . . . Vroeger was dat bij hen ook zo, ja, vroeger . . . . Toen was vader nog bij hen . . . . en toen kwam die vreemde oom nog niet bij hen over de vloer . . . .

Vroeger werkte moeder nooit! Vader was thuis en stoeide met hen; . . . . en ze aten lekker en als het donker werd vertelde vader het kerstverhaal . . . . ; en moeder zong . . . . Hè, net of moeder toen een heel andere moeder was . . . .! Johan kan niet vergeten, met heimwee

denkt hij aan die prettige tijd. Met verdrietige ogen kijkt hij naar moeder en hij begrijpt er niets van!

„Vind jij moeder aardig?” zegt hij tegen Dicky.

„Hè, moeder niet aardig?” vraagt Dicky met een hoog stemmetje.

„Hou je stil,” schrikt Johan. „Moeder mag het niet horen. Kom maar dicht bij me, dan zal ik je eens wat vertellen.”

„Ja, vertellen,” zegt Dicky blij en vlijt zich als een poes tegen zijn broertje aan.

„Weet je nog van vader?” begint Johan fluisterend.

Dicky knikt enthousiast. „Ik mocht paardje rijden op z'n knie,” zegt hij glunder.

„'t Was veel fijner, hè, toen vader nog thuis was . . . vader was zo lief,” mijmert Johan ondoordacht.

„Ja, vader lief!” knikt Dicky weer, „Moeder stout, hè?”

„Stil toch, domoor!” zegt Johan benauwd, terwijl hij geschrokken naar z'n moeder tuurt. Maar die kijkt helemaal niet op, ze heeft al haar aandacht nodig, bij het dikke naaiwerk, dat ze met veel moeite onder de voet van de machine draait. Maar dan staat Dicky opeens op, loopt kordaat naar z'n moeder en duwt haar wild tegen de benen . . . .

„Stoute moeder, stoute moeder! Vader moet komen, vader lief!” zegt hij nadrukkelijk, terwijl hij herhaaldelijk tegen haar aanschoot.

„Wat zeg je, deugniet?” vraagt moeder fel.

„U bent stout, vader moet komen!” gilt Dicky brutaal.

Johan heeft het verschrikt aangezien. Nu gaat er iets vreselijks gebeuren, weet hij. En ja, daar heb je 't al, om weg te kruipen van angst, zo voelt de jongen zich. Boze rimpels komen in moeders voorhoofd. In vliegende vaart komt ze op Johan toe, pakt hem bij z'n arm en schudt hem driftig heen en weer.

„Heb jij je broertje weer op zitten stoken, lelijkerd?” roept ze hard.

„Nee, nee!” gilt Johan bang. „Ik . . . ik zei zomaar wat, heus moeder!”

„Ja, dat zal wel! Dick verzint die verhalen niet, jij stookt hem voortdurend op, ondeugende aap! Ik zal je leren! Hier. . . daar. . . zo!”

En dan krijgt Johan zo'n pak slaag, dat hij diep-verdrietig in de hoek van de kamer blijft liggen huilen.

Moeder zet zich weer achter de naaimachine. Ze kijkt ontzettend boos,

met opeen geklemde lippen pakt ze haar werk weer op. Dicky loopt langzaam naar Johan terug, blijft met de duim in z'n mond naar hem kijken. Wat heeft hij nu toch gedaan? Hij heeft zo'n medelijden met Johan, hij wil hem best troosten.

Maar Johan is nijdig op hem: „Kleine klikspaan,” gromt hij snikkend. Dicky schudt het hoofd, hij snapt het niet en wat is het nu akelig in huis, hij kan haast ook wel schreien nu alles zo vreselijk naar is! Johan zit vol wrok jegens z'n moeder. Dat ze hem zo geslagen heeft, o, wat heeft hij nu een hekel aan haar. Hij balt z'n kleine hand tot een stevige vuist en drukt hem razend tegen z'n mond. Bijna geluidloos blijft hij snikken of hij nooit ophouden zal . . . .

Heel de dag is bedorven, en het is nog wel kerstdag! Een dag die voor andere mensen een feestdag is! Is het niet verschrikkelijk?

Bij moeder zakt de boze bui, nu ze weer voortwerkt. Het hindert haar dat ze de jongen in haar drift zo geslagen heeft. Ze heeft hem wel wat al te hardhandig aangepakt. Is het bovendien niet haar eigen schuld, dat de jongen zo over haar denkt? Wat doet ze voor de kinderen? Ze naait maar en naait maar en werkt of er niet anders meer op de wereld bestaat. Eigenlijk te erg! Vroeger vierde ze kerstfeest . . . . Ja ja, zij ook! . . . . Had ze mee afgedaan, natuurlijk. Ze was niet vroom meer! Eigenlijk maar vervelend, al die zondagen . . . .

Ze kijkt tersluiks naar Johan. Toch wel naar dat die jongen zo schreit. Hè, wat hindert haar dat. Ze kon hem toch best wat geven en het dan straks een beetje gezellig maken voor de jongens! In een opwelling tot goeddoen, grijpt ze opeens haar portemonnee. Ze trekt Johan resoluut van de grond op: „Nu stil zijn en niet meer huilen, hoor je?” zegt ze, bevelend. „En hier heb je een kwartje, daar mag je wat voor gaan kopen uit de automatiek op de Markt,” troost ze schuld bewust. Johan kijkt verbluft naar het geldstuk, dat moeder in z'n hand legt. Ziet hij het goed? Ja, 't is een kwartje, een echt kwartje! Wat gaat hij nu beleven, wat mankeert moeder nou?

„Ja, dat is voor jullie,” zegt moeder, opgelucht dat Johan niet meer schreit. „'t Is voor 't kerstfeest hoor en neem Dicky nu maar mee, dan kunnen jullie samen wat lekkers kopen, toe maar!”

Johan zucht diep. Met z'n zakdoek wrijft hij z'n wangen droog. Hij weet niet hoe hij 't heeft. Hij handelt bijna automatisch. Dicky, blij

dat hij mee mag, heeft z'n jasje al aan en dan lopen ze even later toch op straat, om een beetje geluk te kopen voor een kwartje!

Achter de vitrage kijkt Jannie de Vogel de jongens na. Wrang trekt ze haar mondhoeken neer. 't Zijn haar jongens. Ze mag dan een verhouding hebben, voor haar kinderen zal ze zorgen! Ze geeft ze nóóit uit haar handen, nóóit! Ze behoren haar toe, zij is de moeder, laat er maar een dit tegenspreken!

Buiten lopen Johan en Dicky vlug voort. Ze zijn al spoedig bij de automaat op de Markt. Maar wat een teleurstelling, het ding is bijna helemaal leeg.

„Alles is op,” zegt Dicky spijtig.

„Ja jò, maar ik weet nog een andere automaat op de Gracht,” antwoordt Johan. „Laten we maar meteen doorlopen!”

Ze moeten nu wat verder de binnenstad in. 't Wordt al donker. Hier en daar kunnen ze gemakkelijk in de huizen zien.

„Kijk es, wat een heleboel lichtjes in dat huis!” wijst Dicky.

Ze staan even stil: „Mooi hè?” zegt Johan mijmerend. Zo was het vroeger bij ons ook, denkt hij, maar hij zegt het niet . . . . Met Dicky moet hij voorzichtig zijn, heeft hij vanmiddag weer geleerd. „Kom, laten we maar doorlopen, dan zien we er nog veel meer,” belooft hij vaag.

Dicky knikt en babbelt honderduit. Johan hoort niet eens wat hij allemaal zegt. Hij diept het kwartje uit z'n broekzak en als ze bij de automaat gekomen zijn, werpt hij het erin. Twee nougatblokken pakt hij uit het glazen kastje. Heerlijk kluivend op de taaie lekkernij, zetten ze hun wandeling voort. 't Is zacht weer voor de tijd van 't jaar. Een lichte mist hangt als een dunne sluier over de stad . . . .

De bioscoop baadt in een zee van licht, als Johan en Dicky passeren. Nieuwsgierig treuzelen ze voor de brede deuren, kijken naar de platen die voor de glazen hangen. Er is Cineac, mensen gaan in en uit. Een lichte angeschoten zeeman zeilt het trottoir op. Z'n gedachten zijn troebel. Sentimenteel kijkt hij op de jongens neer, hij legt z'n hand op Dicky's hoofd en kijkt hem lodderig aan.

„Moet je niet naar moeder?” vraagt hij in 't Engels.

Johan en Dick lachen, ze verstaan hem niet, halen schutterig hun schou-

ders op. „My boys, my boys . . . .” teemt de man huilerig, „toe, toe just come here . . . .”

De jongens kijken elkaar aan en blijven nieuwsgierig staan. Zou die man naar binnen gaan? Ja, hij loopt naar het loket . . . . dan met een lichte zwenking draait hij zich plotseling weer naar de jongens. Hij geeft hun allebei een toegangsbewijs voor de bioscoop.

„Alle mensen!” juicht Johan, „we mogen naar binnen!” Dat is een buitenkansje. Ze willen best, o, ze zijn wel vaker in de bioscoop geweest! Johan trekt Dicky mee, hij rent vooruit de gang in. Naar de zeeman kijkt hij geen ogenblik. Een paar tellen later zitten ze in de schemerige bioscoopzaal, dadelijk geboeid door de voorstelling op het doek. Ze komen nauwelijks boven de stoelen uit. Hun oren gloeien van spanning. 't Is ook kerstfeest in de bioscoop, er is versiering en bij een toepasselijk gedeelte luidt een kerkklok. Johan en Dicky vinden het prachtig! Ze denken nergens meer aan, niet aan vader of moeder. Niet dat het intussen zo heel laat wordt, ze genieten maar! Als het programma voor de tweede maal draait, heeft Johan er nog niet genoeg van. Maar opeens wil Dicky eruit, hij beweert dat hij honger heeft! . . . Weer lopen ze buiten op straat. 't Is nu volslagen donker geworden . . . . Dick drenst van vermoeidheid en kou: „Zijn we nu nog niet bij moeder, Johan?” zeurt hij. „Even geduld, jô! We zijn er haast,” belooft Johan. Ze zijn veel verder weggegaan, dan ze eerst van plan waren. Angst maakt zich van hem meester. Wat zal moeder zeggen, dat ze zo lang weggebleven zijn! Geloof maar dat ze boos is als ze straks binnen komen! Dat hij daar niet eerder aan gedacht heeft. O, wat krijgt hij het benauwd!

Jannie Vogel is weer met haar naaiwerk voortgegaan. De trapnaaimachine snort eindeloos. Ze zal nog doorwerken tot de jongens terug zijn en dan zal ze 't voor vandaag hier maar bij laten. Jachtig werkt ze voort om nog zo veel mogelijk in die korte tijd te presteren.

Na een half uur kijkt ze opeens naar de klok. Wat bleven die jongens lang weg! Waar zouden ze nu weer uithangen? De Markt was toch waarlijk zo ver niet uit de buurt, in een dik kwartier konden ze makkelijk heen en terug zijn. 't Zint haar niet, dat de jongens wegblijven, 't maakt haar ongerust. Als ze maar niet naar hun vader zijn! denkt

ze wantrouwend. Ze heeft het hun streng verboden, ze wil niet dat ze buiten haar om naar hem toe gaan. Maar na wat ze haar daarstraks toewierpen, lijkt de mogelijkheid groot. Ze weet dat de jongens dolveel van hun vader houden . . . .

Ze kan plotseling niet meer naaien, ze werpt het werk neer. Een ziedende drift maakt zich van haar meester! Stel je voor dat de jongens . . . . Ja, dat moet er nog bijkomen! Ze zal ze van de straat sleuren, zo waar zij Jannie Vogel heet! Gejaagd kleedt ze zich aan en gaat zonder meer de straat op. Als het toch waar is, ... ze haalt hen daar weg en dan zal Johan een pak slaag krijgen, dat hij niet gauw vergeet . . . . Ze ziet grauw van verbeten woede. Stom ook dat ze hen weg heeft laten gaan . . . . O, ze gunt de jongens niet aan haar man, ze horen bij haar! Alleen als zij het goed vindt, mogen ze naar hun vader! Haat zweept haar op! „Stoute moeder . . . .” klinkt haar nog in de oren.

Ze snelt de straten door, speurend naar de twee jongetjes. Natuurlijk tevergeefs! Dan is er maar een mogelijkheid, realiseert ze schamper. Geloof maar dat ze hen daar weghaalt, hoe dan ook, is zij baas over hen of niet? Als ze dachten dat ze met haar een loopje konden nemen, hadden ze het mis. Ze staat voor niets, dat zal ze hen goed laten merken! Bevend van opwinding trekt ze veel te hard aan de bel van het huis van haar schoonmoeder. Die opent de deur. Hard boren haar ogen in die van de oude vrouw. „Zijn de jongens hier?” snauwt ze kort. De vrouw ziet haar ontsteld aan: „Hoe vraag je dat zo?” zegt ze aarzelend. „Is er iets met hen?”

„Dus ze zijn hier niet?” ontwijkt ze de vraag, dan nog steeds agressief: „En Kees, is Kees ook weg?”

„Ja Jannie, Kees is ook weg!” knikt de oude vrouw, haar eerlijk aankijkend.

„U houdt me toch niet voor de gek, hè?” zegt ze fel. „Ik weet dat u de jongens meer naar binnen lokt en ze tegen me opstoot, ja ja . . . .”

„Nee Jannie, dat is niet waar! Kom even binnen, dan kunnen we een ogenblik praten, dat kan misschien geen kwaad.”

„Ha ja, praten noemt u dat en dan later over me roddelen zeker!”

„Je bent erg kwaaddenkend, Jannie. Kom tot je zelf, toe, die jongens

lopen in geen zeven sloten tegelijk. 'k Sta niet graag aan de deur zo te praten."

„Nu vooruit dan maar, als u me nog ontvangen wilt!" spot ze sarcastisch.

„Ik heb er ook weleens anders over gedacht," bekennt de vrouw zacht, „'k heb je gehaat, Jannie, omdat je m'n zoon ongelukkig gemaakt hebt. Maar dat is voorbij . . . ."

Jannie lacht onaangenaam: „Liet je me daarvoor binnenkomen, om me dat te zeggen? 'k Hou niet van biechten en 't interesseert me niet hoe u over me denkt!"

De oude vrouw is een moment sprakeloos, maar dan knikt ze begrijpend: „Ik heb het ernaar gemaakt, 'k heb lelijk over je gepraat, dat is waar en daarvoor vraag ik je nog vergeving! 'k Ben oud, wie weet hoe kort ik nog te leven heb, maar mag ik je dan vandaag iets zeggen, toe Jannie, luister naar me asjeblijft. Je bent niet gelukkig, ach kind, ik weet het wel. Je ogen verraden je! Je hebt Kees verstoten om die andere, nietwaar? 't Was hard, maar er is een weg terug, 't is nog niet te laat, het kan nog . . . ."

„Zo, opdracht gehad van Kees misschien?" zegt Jannie cynisch.

„In geen geval, meid, Kees is vorige week plotseling naar zee gegaan. Hij zette me voor een voldongen feit. Och, de man had het ook zo zwaar, hij kan zich niet bij de omstandigheden neerleggen. Maar denk niet dat hij zich bij mij beklaagd heeft, o nee. Dat doet Kees niet, hij zei alleen dat hij de kerstdagen niet thuis doorbrengen kon, hij was zo in opstand . . . ."

„Zo," zegt Jannie droog. Ze weet opeens niets te zeggen. Ze kijkt nerveus op de klok. Een uur is verstreken sinds de jongens weggingen, 't kan best dat ze intussen thuis gekomen zijn! Wat heeft ze zich op laten jagen. En de oorzaak van dit alles? . . . . Kees is naar zee gegaan, vorige week, ... die zwalkt nu op de wijde wateren . . . . Wat heeft ze hier verder nog te doen? Ze staat op, enigszins onzeker, wat heeft haar hier naar toe gedreven, vraagt ze zich af. Daar zit dat oude vrouwtje, de moeder van Kees, 't mensje dat ze in geen twee jaar gesproken heeft. Ze knikt haar toe met vriendelijke ogen: „In mensen een welbehagen, Jannie, ook voor jou," zegt ze zacht.

„Begin nog eens opnieuw, kind, toe . . . ."

„Goedenavond!” groet Jannie stug. Ze gaat heen zonder omzien. Als ze thuiskomt, zijn nog steeds de jongens er niet. Maar haar ongerustheid is weg. Ze ruimt de kamer op en gaat tafeldekken. En terwijl ze daaraan bezig is, komen Johan en Dicky terug.

„Fijn gehad, moe,” roept Johan enthousiast, „we kregen een kaartje voor de bioscoop van een vreemde meneer en toen hebben we zo'n mooie film gezien. Er stond een kerstboom in de zaal en er luidde een kerkklok . . . .”

„En we hebben een nougatblok van de centen gekocht,” valt Dicky bij. Om beurten vertellen ze wat ze die avond beleefd hebben. Ze laat de jongens praten. Ze zou moeten zeggen dat de jongens geen kaartjes van een vreemde mijnheer aanpakken mogen en dat ze veel te lang weggebleven zijn. Maar ze doet het niet, ze zwijgt. Haar gedachten zijn niet bij het verhaal van de kinderen, ze zijn verder weg, haar gedachten gaan jaren terug . . . . Kees voer toen nog op de grote vaart . . .

„Vervelend dat je altijd weg bent met de feestdagen,” zei ze hem. „Ik zal naar een betrekking aan de wal uitkijken!” beloofde hij toen. „Ik ben ook liever bij jou en de kinderen . . . .”

Nu is hij weer op zee, zomaar opeens weggegaan, omdat hij met de kerstdagen liever niet thuis was . . . .

Dat we geen standje krijgen, denkt Johan verwonderd, terwijl hij z'n moeder aandachtig bestudeert. Moeder deed zo vreemd vandaag, hij begrijpt er niets van! — Als ze in bed liggen, horen de jongens de bel. Daar komt „oom”, weten ze. Ze horen hem praten in de gang . . . .

„Akelige snertoom,” scheldt Johan. Z'n hartje vult zich opnieuw met weerzin, hij móet zich uiten. Toch is hij blij dat Dick het niet hoort! — Jannie Vogel heeft Karel binnen gelaten. Nu zit hij in de stoel van Kees. Het irriteert haar. Natuurlijk zat hij daar wel eerder, maar vanavond kan ze het niet hebben.

Luidruchtig begint Karel te praten. Ze luistert nauwelijks. Hij voelt haar afwezigheid. „Jij bent ook gezellig,” verwijt hij zuur.

Ze haalt onverschillig haar schouders op: „Moet ik toch weten!” snauwt ze stug.

„Zo'n addertje,” lacht Karel onsympathiek. „Dat is een van jouw manieren om mij uit de tent te lokken, hè? Maar ik krijg je wel los, wacht maar . . . .”

Ze ziet hem opstaan en met uitgestoken armen op haar toekomen . . . . Ze duwt hem krachtig achteruit: „Hoepel op!” bijt ze schor. Karel steigert geschrokken. Hij mompelt een lelijk woord. Er volgt een heftige woordenwisseling. 't Gaat alles zo snel. Geen van beiden begrijpt waar plotseling al 't venijn vandaan komt.

„Je bent me zeker zat, net als die vent van je,” zegt Karel beledigd.

„Meer dan dat,” huilt ze in woedende drift. „Je loopt de deur bij me plat en over trouwen praat je nooit . . . .”

„Ik was wel wijzer om met zo'n furie als jij te trouwen, ha ha! Nou kan ik gaan als ik wil! Als je wat handelbaarder bent, kom ik nog weles op visite, gegroet!” wuift Karel grinnikend.

„Je hoeft nooit meer te komen, nooit meer . . . .” steunt Jannie overstuur. Ze hoort de buitendeur hard dichtvallen. 't Was als een boze droom. Ze slaat de handen voor haar gezicht. Radeloos! Haar hersens werken. Allerlei gedachten vliegen door haar brein. Ze denkt aan Kees, haar man en aan wat z'n moeder deze middag gezegd heeft . . . . Hij zwalkt op zee omdat hij het aan de wal niet harden kon met de kerstdagen . . . . Zij heeft grote schuld, ja, zij heeft hem de deur uit getreiterd om die andere! En ze heeft die andere niet lief, nee, dat weet ze nu zeker . . . . een ziekelijke drang heeft haar gedreven.

Ze is er kapot van. Aldoor is ze nog bezig de restanten van haar huwelijk te vertrappen. De kinderen . . . . Vroeger waren kerstdagen mooie dagen, vooral toen Kees niet meer voer. Hij speelde met de jongens en ze vierden samen kerstfeest, ze gingen om beurten naar de kerk. Er was blijdschap in hun gezin . . . . Toen geloofde zij ook nog dat de Heere Jezus voor haar op aarde gekomen was . . . . toen zong ze kerstliederen van het Kindje in de kribbe en herders en engelen! Waarom wil ze die nu niet meer horen? Waarom heeft ze vanmorgen Johan verboden de radio aan te laten staan?

O, ze weet het wel. Als ze Gods Woord hoort, komt ze in conflict. Dat Woord zegt haar, dat ze verkeerd doet. Twee jaar lang gaat ze nu haar eigen weg, maar ze is niet gelukkig. Kees' moeder heeft gelijk, ze is een doodongelukkige vrouw.

Ik zie het aan je ogen, zei Kees' moeder enkele uren terug. Draagt een mens z'n leed zo zichtbaar, ondanks koppige trots? Ze grijpt een spie-

gel. Fascinerend bekijkt ze zichzelf in 't felle licht. Twee rood gehuilde ogen staren haar aan . . . .

Traag zakt de spiegel omlaag. Zo kijkt geen gelukkige vrouw. Een honds bestaan heeft ze zichzelf geschapen en bovendien haar kinderen ongelukkig gemaakt. Wat voor vreugde geeft ze hen? Ze onthoudt hen het Evangelie, de liefde van God en hun bloedeigen vader . . . . Ze is een egoïste, een vrouw, een moeder zonder gevoel. 't Is of plotseling de schellen van haar ogen vallen . . . .

„Mijn God, o mijn God,” bidt ze steunend.

Roerloos zit ze neer. In 't doodstille huis is alleen de rustige tik van de pendule hoorbaar. Is er voor haar nog een weg terug? Als ze wist . . . . o, ... als iemand haar nú hielp, nú . . . . Maar God zendt geen engelen naar de aarde om haar te helpen, ach nee! Ze kon het immers alleen zo goed, ze had immers niemand nodig, niemand . . . .

Nu zit ze met lege handen en een gebroken hart. Zal ze zich vermannen en dit incident begraven, dit ogenblik van zwakte? Ze kan weer hard zijn en met Karel aanpappen, als hij terugkomt. Want die kwam wel weer terug! Ze is misschien wat sentimenteel geweest, omdat het kerstfeest is. Ze heeft er niet aan willen denken! Toen Johan vanmorgen even de radio aan had, waren de klanken van een bekend kerstliedje in de kamer gekomen. Het had haar zo geïrriteerd. Hoewel ze anders graag tijdens haar werk muziek hoorde, had ze uit protest de hele dag niet meer willen luisteren. De jongen onberedeneerd streng toegesnauwd, dat de radio af moest. Maar die twee zinnen uit dat ene versje . . . .

„Zo arm werd de Heer, der engelen Heer
Die zondaren mint, zo nameloos teer . . . .”

die twee zinnen, komen haar opeens weer te binnen! Een boodschap voor haar rechtstreeks van God. Ze is een zondares, een slechte vrouw en een verbitterde ontgoochelde moeder, met weinig liefde voor haar kinderen. Ze doorziet op dit moment al haar fouten en feilen met zo grote helderheid, dat ze er opnieuw van schrikt . . . .

Een verloren zaak . . . . fluistert de boze haar toe, je kunt toch niet meer terug, dat is immers te dwaas. Je kunt toch niet vragen of Kees bij je terugkomt . . . .

.... Zondaren mint .... fluistert ze bang. Zou het waar zijn? Zou de Heere Jezus ook haar willen vergeven? Ze heeft niets, niets dan een verdorven, slecht hart .... lege handen .... en een groot berouw .... Ze krimpt in elkaar van ellende. Veel Kerstfeesten heeft ze gevierd, veel mooie herinneringen heeft ze eraan. Ze heeft dat alles overboord willen gooien. Maar de herinneringen dringen zich aan haar op, onweerstaanbaar. Ze was nog een klein meisje, o, wat zong ze de kerstversjes graag en wat luisterde ze naar het kerstevangelie. Haar hartje stond er helemaal voor open. 'k Zal altijd van de Heere Jezus houden, heeft ze toen gedacht, want ik wil een schaapje van Zijn grote kudde zijn, ik wil voor altijd Hem toebehoren.

Hoe makkelijk dacht je daar als kind over en wat kwam ervan terecht? Geluidloos vallen tranen uit haar ogen: „Geef me antwoord, o God,” smeekt ze moe. „Ik kom met lege handen en een bezoedeld hart .... Neemt U mij nog aan ....? Mag ik nog hopen? .... Is er voor mij nog vergeving? .... O, Heere Jezus .... als het waar is dat U op aarde gekomen bent voor zondaren .... Voor mensen zoals ik ....” Overmeesterd door verdriet valt ze voorover op tafel. Al haar flinkheid en eigendunk is kapot geslagen. Waarom zal ze niet schreien, nu niemand haar ziet? Niemand buiten God .... Zal God haar dan geen antwoord geven? Hij gaf Zijn Zoon aan de wereld die verloren in schuld was .... Die Hij redden wilde, door Hem. „Ik ben het niet waard .... ” snikt ze zacht .... „Ik heb U de rug toegekeerd .... Ik ben te slecht .... te slecht.”

Voorzichtig draait een kleine hand de knop van de kamerdeur los. Johan staat bevend van spanning in de kamer. Kinderlijk fragiel in de flanelen pyjama, die nonchalant om z'n tengere benen bungelt. „Bent u er toch?” vraagt hij angstig.

„Ja jongen,” knikt ze traag.

„Ik .... ik dacht .... ik hoorde niets .... en 't was zo stil in huis .... Schreit u, moeder?”

„Kom es bij me, Johan,” zegt ze met trillende stem.

Schoorvoetend nadert de jongen. Moeder doet zo raar, het is net of hij 't niet erg vertrouwt .... „Hebt u pijn ergens?” vraagt hij onzeker.

„Ja, hier in mijn hart, Johan,” bekennt ze zacht, met haar hand op haar

borst. De jongen knikt ernstig. „Moet u gauw naar de dokter gaan, moe,” zegt hij bezorgd. Dan de kamer rondziende: „Is oom Karel er niet?”

„Nee Johan.”

„Heeft . . . heeft hij daarstraks de buitendeur zo hard dichtgegooid?”

„Ja jongen . . . en die . . . die mag nooit, nooit meer terugkomen.”

„O!” zucht Johan opgelucht.

„Nee, die is hier voor het laatst geweest,” belooft ze vast. Ze slaat haar arm vertrouwelijk om de tengere schouders van Johan: „Kom eens dicht bij moeder, jongen.”

O, Johan wil wel, dolgelukkig vleit hij zich tegen zijn moeder aan, net als toen hij een kleine jongen was. Wat houdt hij van moeder als ze zo lief is, dat doet hem denken aan vroeger . . . Maar wat praat moeder nu? Hij luistert.

„Nu mag jij eens vertellen wat je het allerliefste wou, dat er gebeurde, Johan? Eerlijk zeggen hoor?” bedelt moeder.

„Wat . . . wat bedoelt u?” vraagt Johan verbaasd.

„Zeg eens wat jij het liefste wou, Johan,” fluistert ze aan zijn oor.

„Toe, je weet het wel . . .”

Er trilt iets wonderlijks in Johans hart, iets van plotseling begrijpen. Hij weet niet wat er allemaal met moeder gebeurd is, maar de tederheid waarmee ze hem omvat, herinnert hem aan jaren terug. Haar zachte, bewogen stem maakt iets in hem wakker . . .

Als een jubel doorbreekt zijn stem de stilte, als hij uitroept: „Dat het weer net eender als vroeger zal worden, dat vader weer thuiskomt. . .!”

Dan is er even de angst dat hij zich versproken heeft, maar moederknikt alleen en drukt hem nog inniger tegen zich aan: „’k Wist wel dat je dit zeggen zou Johan,” zegt ze met een diepe zucht. „Ga nu maar naar bed, jongen, en ga maar rustig slapen.”

Johan loopt voor haar uit, maar draait zich nog een keer om: „Gebeurt het echt, moeder, komt vader weer?” vraagt hij gespannen.

„Als moeder vergeving vindt, komt alles goed, alles!” belooft ze teer.

„Dat heeft de Heere gedaan,” juicht Johan met trillende stem.

Er is verwondering in Jannie. „Ja,” zegt ze zacht. De dag rolt als een film langs haar: „Ik zocht Hem niet, maar Hij zocht mij, het verlo-

ren schaap! Morgen zal ze naar haar schoonmoeder gaan, mèt de jongens . . . .

En dan? Dan zal ze Kees schrijven en zo God het wil, beginnen zij opnieuw! Hij wil het, zij weet het!

